

การพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่เพื่อการออกแบบโคมไฟ ของชุมชนบุรพา

อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

เลิศ วรแสง^{1*} จิรวัดน์ พิระสันต์² และนิรัช สูดสังข์³

The Development of Basketry and Mudmee Silk for Lamp Design of Burapha

Village, Ban Khwao District, Chaiyaphum Province

Lers Worasaeng^{1*} Jirawate Pirasant² and Nirad Soodsang³

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

^{2,3} อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

¹ Graduate Students, Department of Art and Design, Faculty of Architecture, Naresuan University, Phitsanulok

^{2,3} Lecturer, Faculty of Architecture, Naresuan University, Phitsanulok

*Corresponding author E-mail address: lers.worasaeng@hotmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือ 1) เพื่อออกแบบโคมไฟที่เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อประเมินความพึงพอใจโคมไฟที่เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงอนุรักษเพื่อสืบทอดความรู้ภูมิปัญญาของชุมชน และเป็นการเสริมสร้างศักยภาพให้กับชุมชน จากภูมิปัญญาที่มีอยู่ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่า การนำเครื่องจักสานมาประยุกต์เป็นโคมไฟแบบใช้กันเองภายในครัวเรือนนั้นมีมานานหลายปี เนื่องจากชาวบ้านไม่ได้ผลิตเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน และจากการศึกษาข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์พบว่า ผลิตภัณฑ์โคมไฟไม้ไฟที่มีจำหน่ายทั่วไปเป็นโคมไฟไม้ไฟที่ใช้ผ้าฝ้ายหรือกระดาษสาเป็นวัสดุสำหรับประกอบโคม ผู้วิจัยพบว่าผลิตภัณฑ์โคมไฟแบบประยุกต์งานจักสานและผ้าไหมมัดหมี่ยังไม่มีชุมชนใดเคยผลิตจำหน่าย อีกทั้งเครื่องจักสานและผ้าไหมมัดหมี่เป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ผู้วิจัยจึงนำเอาผลิตภัณฑ์ของชุมชนสองชนิดนี้มาเป็นแนวคิดในการออกแบบ ซึ่งเป็นการนำเอาจุดเด่นของผลิตภัณฑ์มาประยุกต์ใช้ร่วมกับกระบวนการออกแบบ และกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นการทำงานร่วมระหว่าง ผู้ทรงภูมิปัญญา ผู้นำชุมชน นักวิชาการ นักออกแบบ ผู้ประกอบการค้าผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา และผู้วิจัยเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มาจากภูมิปัญญา และเป็นการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาทั้งส่วนภูมิปัญญา และพัฒนาบุคลากร ผู้วิจัยได้ออกแบบและสร้างผลิตภัณฑ์ที่สามารถเล่าเรื่องราวสะท้อนวิถีชุมชน นำเสนอวิถีชีวิตของชุมชนผ่านผลิตภัณฑ์นี้ ผู้วิจัยได้กำหนดชื่อผลงานว่า “แสงแห่งบุรพา” หมายถึงความเจริญรุ่งเรืองของชุมชนบุรพา เนื่องจากภูมิปัญญาที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ซึ่งสะท้อนวิถีชีวิต ความคิด และภูมิปัญญาของชุมชนเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ผู้วิจัยได้มีการประเมินผลิตภัณฑ์ตามหลักมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ประเมินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ประเมินการทดลองใช้งานผลิตภัณฑ์โคมไฟ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)จากโดยผู้เชี่ยวชาญ20 คน ประกอบด้วยตัวแทนผู้จำหน่ายเครื่องจักสานจำนวน 3 คน ตัวแทนผู้จำหน่ายผ้าไหมมัดหมี่ 10 คน นักวิชาการ 1 ท่าน เจ้าหน้าที่รัฐ 1 ท่าน ประชาชนท้องถิ่น 2 ท่าน ผู้นำชุมชน 1 ท่าน นักออกแบบ 2 ท่าน และประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์โคมไฟที่เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ โดยใช้สถิติทดสอบ One Samples T-Test จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 248 คน โคมไฟที่เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ มีผลตามการประเมินดังนี้

1. มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช. 40/2546 ผลิตภัณฑ์จักสาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ 4.44 อยู่ในระดับ ดี และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ที่ 0.30
 2. มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช. 17/2552 ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่ มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ 4.81 อยู่ในระดับ ดี มาก และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ที่ 0.20
 3. เกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ 4.16 อยู่ในระดับ ดี และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ที่ 0.38
 4. การทดสอบใช้งานผลิตภัณฑ์โคมไฟ มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ 4.59 อยู่ในระดับ ดีมาก และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ที่ 0.48
 5. คุณภาพผลิตภัณฑ์โคมไฟ มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ 4.50 อยู่ในระดับ ดีมาก และค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ที่ 0.34
 6. การประเมินความพึงพอใจต่อโคมไฟของกลุ่มตัวอย่าง One Samples T-Test มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ 4.16 อยู่ในระดับ ดี ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ (S.D.) 0.42 และมีคะแนนทดสอบที่ 0.027 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- คำสำคัญ :** การพัฒนา, การออกแบบผลิตภัณฑ์, โคมไฟจักสาน, โคมไฟผ้าไหมมัดหมี่

ABSTRACT

The research objective is. 1) To design the lamp from developed of basketry and mudmee silk of, Burapha village, Bankhwao district, Chaiyaphum province. 2) To assess satisfaction to the lamp from developed of basketry and mudmee silk of, Burapha village, Bankhwao district, Chaiyaphum province. This the research is conservation the local wisdom and empowering to the village. The researcher studied preliminary data found, locals use a basketry to applied with a lamp has many year. But never development product is to a product of the community, and researching from the electronics media found, are producing bamboo lamp sold as a lot, but materials in use is cotton and mulberry paper to assembling. The basketry and mudmee silk products are products that are unique to the village. the researchers was to use the product of these two communities as a concept in the design. use a prominent point of the product to applied with the design process and product development. Which is a collaboration between. Ability folks. The headman. Academics. Designers. Wisdom products traders. And Researcher. To get a product that comes from wisdom and a joint of the community. In order to development of the wisdom and development of people. Researcher have designed and built products that can reflect their community's story and present a way of life of the community through the this product. Researchers have assigned name of product is. Light of Burapha. Because of the that wisdom is uniquely their own. Which reflect lifestyle ideas and wisdom of the community. In order to get quality products, researcher has evaluated product by Thai community product standards, assess the development of products by criteria select the one tambon one product top (OTOP Champion), evaluating lamp products trial. Statistical analysis data by, Average ($\bar{X}$), Standard deviations (S.D.) and evaluate the satisfaction with the lamp products arising from the development of basketry and Mudmee Silk. Using the statistical test One sample t-test from 248 representative sample. The evaluation results the lamp was developed in of basketry and Mudmee Silk from Burapha Village, Ban Khwao district, Chaiyaphum province According to the evaluation

1. Thai Community Products Standard (TCPs.) 40/2546 Wicker Product, The average ($\bar{X}$) at 4.44, level is best, and The Standard deviations (SD) at 0.30
2. Thai Community Products Standard (TCPs.) 17/2552 Mudmee Silk Product, The average ($\bar{X}$) at 4.81, level is very best, and The Standard deviations (SD) at 0.20
3. Criteria select the one tambon one product top (OTOP Champion) The average ($\bar{X}$) at 4.16, level is best, and The Standard deviations (SD) at 0.38
4. Evaluating lamp products trial. The average ($\bar{X}$) at 4.59, level is very best, and The Standard deviations (SD) at 0.48
5. The quality of Lamp product standard. The average ($\bar{X}$) at 4.50, level is very best, and The Standard deviations (SD) at 0.34
6. Assessing satisfaction towards the lamp from representative, of the sample One Samples T-Test. The average ($\bar{X}$) at 4.16, level is best, and The Standard deviations (SD) at 0.42, results of statistical tests at 0.027 statistically significant

Keywords: Development, Product design, Basketry lamps, Mudmee Silk Lamps

บทนำ

ชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ เป็นชุมชนดั้งเดิมที่มีวิวัฒนาการทางความรู้ความสามารถไม่ว่าจะเป็น การทอผ้า เครื่องจักสาน เครื่องมือเครื่องใช้ภายในครัวเรือน เครื่องปั้นดินเผา เครื่องมือเครื่องใช้การเกษตร เครื่องดนตรีและ กรรมวิธีการถนอมอาหาร จากการศึกษาข้อมูลภูมิปัญญาด้านเครื่องจักสานและผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ พบว่าด้านการทำเครื่องจักสานมีการสืบทอดกันมานานพร้อมกันนั้นยังเป็นภูมิปัญญาสำคัญของชุมชน เพราะการ ประกอบอาชีพทางการเกษตรจำเป็นต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่สามารถตอบสนองความต้องการ ทำให้มีการผลิตเครื่องจักสาน เพื่อเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ ในการทำงานและการดำรงชีวิต ตัวอย่างเช่น สุ่มใช้ขึงสัตว์เลี้ยง กระบุง ตะกร้า กระจาด กระดังใช้ใส่ของ กระติบข้าวใช้เก็บอาหาร อุปกรณ์จับสัตว์อีกหลายชนิด และยังมีผลิตภัณฑ์จักสานอื่นๆอีกมากมาย วัสดุที่ใช้ก็หาได้จากท้องถิ่น เช่น หวาย ไม้ไผ่ กล้วยไม้ ตันกก ในปัจจุบันความนิยมชมชอบเครื่องจักสานไม่ได้มีที่เท่าที่จะลด น้อยลงแต่กลับได้รับความนิยมอย่างมากยกตัวอย่างเช่น โตกซึ่งเป็นภาชนะรองรับภาชนะใส่อาหารสำหรับงานบุญหรือการ ต้อนรับแขก และตะกร้า กระบุง กระดัง กระจาดที่ใช้ในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เป็นต้น (ศุภชัย เขว้าชัย. ปราชญ์ ชุมชน อายุ 47 ปี สัมภาษณ์, 2 ตุลาคม 2555) และในด้านการทำผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบุรพาก็ได้รับความนิยมเป็นอัน มาก ด้วยเอกลักษณ์และสีสันของลวดลาย และมีความมันวาวและทนทานกว่าที่อื่น เมื่อนำไปตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าสวมใส่ก็สบายไม่ รู้สึกอึดอัด ผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบุรพามีผู้นิยมนำไปตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าเพื่อใช้ในงานพิธีต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานบวช งานราชพิธี เป็นของขวัญของกำนัล ด้วยคุณภาพของผ้าไหม ลวดลายที่แปลกตาและมีมือที่ประณีต ลายผ้าที่มีเอกลักษณ์ สะท้อนถึงวิถีการดำเนินชีวิตและความเชื่อของชุมชน ก่อให้เกิดจินตนาการคิดค้นออกมาเป็นลวดลายต่างๆบนผืนผ้าที่ถ่ายทอด กันมาจนถึงปัจจุบัน (ประพันธ์ เกิดถาวร อายุ 54 ปี ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 14 สัมภาษณ์, 2 ตุลาคม 2555)

จากการศึกษาพบว่า ผลิตภัณฑ์ของชุมชนยังไม่ได้มีการพัฒนาทั้งด้านวัสดุ ด้านรูปแบบ และการนำมาใช้ จึงทำให้ ยังไม่มีความหลากหลาย แม้ภูมิปัญญาของท้องถิ่นนี้จะเป็ภูมิปัญญาที่มีอยู่ทั่วไป มีกระบวนการผลิตที่ดีแต่ไม่มีกระบวนการ ออกแบบทำให้ไม่มีการพัฒนาแบบให้มีความหลากหลาย และตอบสนองต่อความต้องการ รวมไปถึงไม่มีการให้ความรู้ด้าน เทคโนโลยีต่างๆให้กับชาวบ้านทำให้ผลิตภัณฑ์ของชุมชนมีรูปแบบเดิมๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องจักสานที่ไม่เคยมีการพัฒนา รูปแบบและประโยชน์ใช้สอยของผลิตภัณฑ์ จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559)

มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคนให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับนี้ได้มีการสนับสนุนการศึกษาและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย เนื่องจากประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 จึงจำเป็นต้องสร้างภูมิคุ้มกันคนในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น และใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำองค์ความรู้ทางด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการออกแบบช่วยพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ดังกล่าว แต่การพัฒนานั้นต้องควบคู่กับการอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญา และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นด้วย ผสมผสานกับศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและเอกลักษณ์ของจังหวัดชัยภูมิ เพื่อดำรงรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมกันนี้ยังให้ความสำคัญในการศึกษาถึงความต้องการ เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์จังหวัดชัยภูมิอีกทางหนึ่ง และเป็นการพัฒนาศักยภาพภูมิปัญญาของชุมชนบูรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อออกแบบโคมไฟที่เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบูรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจโคมไฟที่เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ ของชุมชนบูรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเครื่องจักสานและผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบูรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้สำหรับชุมชนและนำความรู้ไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ในคราวต่อไป
2. ได้ผลิตภัณฑ์โคมไฟที่เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบูรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งผ่านกระบวนการออกแบบและกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์
3. ได้ข้อมูลความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าชุมชน เพื่อเป็นสินค้าทางเลือกใหม่ๆให้กับผู้บริโภค
4. ได้ผลการวิจัยที่สามารถขยายผลไปสู่การพัฒนากลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานของชุมชนอื่นได้

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่เพื่อการออกแบบโคมไฟของชุมชนบูรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการศึกษาแนวคิดดังต่อไปนี้

1. กรอบแนวคิดด้านการศึกษาภูมิปัญญา ผู้วิจัยทำการศึกษาถึงผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาที่มีอยู่ แนวทางในการสร้างผลิตภัณฑ์ ศึกษาจุดเด่น ข้อดี ข้อด้อย ของผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา ผู้วิจัยได้สรุปแนวทางการศึกษาของคณะกรรมการโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน (2550, เล่มที่ 23 หน้า 17) ไว้ดังนี้

1.1 ความเชื่อ ประเพณีและวัฒนธรรม

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติ และคนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ

1.3 ความรู้ ทักษะ การแก้ปัญหา กิจกรรมในชีวิตของคน และการเรียนรู้เพื่อความอยู่รอด

1.4 ลักษณะเฉพาะมีเอกลักษณ์ในตัวเอง

1.5 การเปลี่ยนแปลงเพื่อการปรับตัวในการพัฒนาสังคม การจัดการ และการปรับตัว

2. กรอบแนวคิดด้านการออกแบบคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการออกแบบคอมพิวเตอร์ในด้าน ลักษณะเฉพาะของคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ลักษณะต่างๆ ผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์จากภูมิปัญญา และแนวโน้มด้านการออกแบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้การออกแบบคอมพิวเตอร์เป็นไปตามลักษณะที่ถูกต้องผู้วิจัยสรุปหลักการต่างๆ ดังนี้

2.1 หน้าที่ของคอมพิวเตอร์ของมนตรี เภาเดช (2551, หน้า 4-1) ได้ดังนี้

- ป้องกันหลอดไฟฟ้าและอุปกรณ์ประกอบจากการกระทบจากภายนอก
- เป็นที่ในการจับยึดหลอดไฟฟ้า วงจรไฟฟ้า และอุปกรณ์ประกอบ
- เพื่อบังคับทิศทางของแสงที่ออกมาจากหลอดไฟฟ้าไปตามทิศทางที่ต้องการ
- ให้ความสวยงาม ประดับในพื้นที่ที่ติดตั้ง

2.2 หลักการออกแบบของนวนน้อย บุญวงศ์ (2528, หน้า17-19) ได้ดังนี้

- หน้าที่ใช้สอย (Function)
- ความสวยงามน่าใช้ (Aesthetics or sales appeal)
- ความสะดวกสบายในการใช้ (Ergonomics)
- ความปลอดภัย (Safety)
- การบำรุงรักษาและซ่อมแซม (Maintenance)

3. กรอบแนวคิดด้านกระบวนการออกแบบและกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยทำการศึกษาถึงแนวทางการออกแบบที่สอดคล้องดังนี้

3.1 กระบวนการออกแบบเป็นวิธีการในการออกแบบเพื่อให้การออกแบบบรรลุวัตถุประสงค์ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงกระบวนการออกแบบของนวนน้อย บุญวงศ์ (2530, หน้า134-139) และนิรัช สุดสังข์ (2548, หน้า 31-36) โดยสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

- การกำหนดขอบเขตข้อมูลและกำหนดแนวความคิดเบื้องต้น
- การกลั่นกรองและคัดเลือกรูปแบบเพื่อออกแบบร่าง
- การสร้างแบบเพื่อกำหนดขนาดและรายละเอียด
- การสร้างชิ้นงานต้นแบบเพื่อวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์และประเมินผล

3.2 กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นวิธีการปรับปรุงผลิตภัณฑ์เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของธีระชัย สุขสด (2544, หน้า 96 - 105) และนิรัช สุดสังข์ (2548, หน้า 41) โดยสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

- กำหนดแนวความคิด ประเมินคัดสรรแนวความคิดและ
- ทดสอบแนวความคิดผลิตภัณฑ์ใหม่
- การพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด วิเคราะห์สภาพทางธุรกิจ
- พัฒนาผลิตภัณฑ์ ทดสอบผลิตภัณฑ์ทดสอบตลาด

4. ด้านการประเมินคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เพื่อให้การออกแบบสัมฤทธิ์ผลผู้วิจัยได้เลือกการประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์โดยใช้เกณฑ์ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน(มผช.)ดังต่อไปนี้

- 4.1 มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช.40/2546 ผลิตภัณฑ์จักสาน
- 4.2 มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช.17/2552 ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่
- 4.3 เกณฑ์การคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 690 คนประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่

1.1.1 ผู้เชี่ยวชาญ 20 คน ประกอบด้วย

- ผู้จำหน่ายเครื่องจักสานจำนวน 3 แห่งเลือกตัวแทน 3 คน
- ผู้จำหน่ายผ้าไหมมัดหมี่ 10 แห่ง เลือกตัวแทน 10 คน
- นักวิชาการ 1 ท่าน
- เจ้าหน้าที่รัฐ 1 ท่าน
- ปราชญ์ท้องถิ่น 2 ท่าน
- ผู้นำชุมชน 1 ท่าน
- นักออกแบบ 2 ท่าน

1.1.2 ประชากรในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง จำนวน 670 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดทฤษฎีของ Krejcie and Morgan ได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 248 คน ประกอบด้วย

- ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน
- ประชาชนทั่วไป จำนวน 228 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ โคมไฟที่เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ ของชุมชนบุรพา อำเภอ บ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อโคมไฟ ประกอบด้วย

- ความมีเอกลักษณ์ ตามลักษณะทางภูมิปัญญา
- ความสะดวกสบายในการใช้งาน
- ความประณีต สวยงาม น่าใช้

3. ขอบเขตของเนื้อหา

3.1 แนวคิดทางภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายในการวิจัย ศึกษาวิถีคิดและการเชื่อมโยงระหว่างแนวคิดกับวิถีชีวิต เพื่อนำไปพัฒนาสร้างผลิตภัณฑ์โคมไฟต้นแบบ

3.2 กรรมวิธีในการสร้างผลิตภัณฑ์ทางภูมิปัญญา ศึกษากระบวนการวิธีเพื่อศึกษาและพัฒนาการกระบวนการเตรียมวัสดุให้ได้ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

3.3 กระบวนการออกแบบ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยมุ่งเน้นทั้งกระบวนการผลิตเพื่อและกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้ผลิตภัณฑ์โคมไฟที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่เพื่อออกแบบโคมไฟของชุมชนบุงพานี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาแนวคิดทางภูมิปัญญา เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตลอดจนการสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ตรงตามวัตถุประสงค์ผู้วิจัยต้องทำการศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์โคมไฟจากภูมิปัญญาที่มีจำหน่ายเพื่อนำมาเป็นแนวทาง ขั้นตอนการดำเนินงานในการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องจักสาน ผ้าไหมมัดหมี่ จากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนบุงพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาภูมิปัญญาด้วยวิธีสัมภาษณ์ สํารวจ สังเกตการณ์ และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 การออกแบบ เป็นการสร้างกรอบแนวคิดของรูปแบบโดยใช้ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 นำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างแบบร่าง สร้างแบบร่างจากแนวคิดทางภูมิปัญญา ส่งแบบร่างให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน นำรูปแบบที่ผ่านการประเมินไปสร้างผลิตภัณฑ์

ขั้นที่ 3 ทดลองใช้และประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ เป็นการวางแผนการทดลองใช้งานผลิตภัณฑ์ และประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ และเพื่อทดลองรูปแบบ ดำเนินการใช้งานผลิตภัณฑ์ เก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 4 การประเมินความพึงพอใจ เป็นการนำเสนอ เผยแพร่ผลิตภัณฑ์ และสอบถามต่อประชาชนทั่วไป เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์โคมไฟ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โคมไฟ หมายถึงอุปกรณ์ไฟฟ้าชนิดหนึ่งที่สามารถให้แสงสว่างได้ด้วยหลอดไฟ เป็นองค์ประกอบรวม หลอดไฟ ตัวโคม และอุปกรณ์เชื่อมต่อระบบไฟฟ้า โดยโคมไฟที่กล่าวถึงในการวิจัยนี้คือ อุปกรณ์ให้แสงสว่างที่เกิดจากเครื่องจักสาน ผสมผสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ประกอบรวมกัน ของชุมชนบุงพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

2. การพัฒนา หมายถึงการนำสิ่งที่มีอยู่แล้วมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ทำให้ดีขึ้นโดยผ่านลำดับขั้นตอนต่างๆ ในที่นี้คือการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่เพื่อออกแบบโคมไฟของชุมชนบุงพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

3. ภูมิปัญญา หมายถึงความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นความรู้ความสามารถอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต เป็นองค์ความรู้ในการสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม รวมไปถึงการตอบสนองความเชื่อ ความศรัทธาของชุมชนบุงพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

4. เครื่องจักสาน หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการนำวัสดุที่มีลักษณะเป็นเส้น นำมา ถัก พัน สอด สาน เพื่อผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ ของชุมชนบุงพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

5. ผ้าไหมมัดหมี่ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการนำเส้นใยของรังไหมมาสร้างลวดลายโดยใช้เทคนิคการมัดเส้นด้ายก่อนนำไปย้อมสีเพื่อให้เกิดเป็นลวดลายต่างๆ แล้วนำมาทอเป็นผืนของชุมชนบุงพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

6. การออกแบบ หมายถึงการวางแผนทำงานโดยมีขั้นตอนในการทำงานหรือกระบวนการทำงานเพื่อให้การทำงานบรรลุผลนั้นๆ โดยอาศัยหลักการออกแบบ กระบวนการออกแบบและกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในที่นี้คือการออกแบบโคมไฟจากการผสมผสานเรื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบุงพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

7. ประเมินความพึงพอใจ หมายถึงการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์รวบรวมความคิดเห็นต่อโคมไฟที่เกิดจากการนำเครื่องจักสานผสมผสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ ในด้านความสะดวกสบายในการใช้งาน ประเมินความประณีต สวยงาม นำใช้ และประเมินความมีเอกลักษณ์ ตามลักษณะทางภูมิปัญญา

สมมติฐานของการวิจัย

โคมไฟ ที่เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ มีผล
การประเมินผลิตภัณฑ์จากกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับดี

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่เพื่อออกแบบโคมไฟของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า
จังหวัดชัยภูมิ มีขั้นตอนกระบวนการซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ผลการออกแบบโคมไฟที่เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า
จังหวัดชัยภูมิ

ผู้วิจัยได้พัฒนากระบวนการผลิตเครื่องจักสานและผ้าไหมมัดหมี่ นำมาบูรณาการร่วมกัน โดยใช้กระบวนการ
ออกแบบ และกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ยกเอาแนวคิดการสร้างสรรคผลงานด้านความงามของธรรมชาติ เลือกใช้รูปทรง
เรขาคณิตผสมผสานกับลวดลายขัด จากแรงบันดาลใจของแนวคิดภูมิปัญญาด้านความรู้ ทักษะ กิจกรรมในชีวิตของคน การ
แก้ปัญหา การจัดการ การปรับตัวและการเรียนรู้เพื่อความอยู่รอด ผู้วิจัยออกแบบลวดลายบนโคมไฟจาก ลวดลายผ้าไหมมัดหมี่
ลายกะจับ ซึ่งเป็นลายเอกลักษณ์ของจังหวัดชัยภูมิ โดยโคมไฟชุดนี้จะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการออกแบบร่วมกันระหว่างนักวิจัย
นักออกแบบ และปราชญ์ท้องถิ่น ที่ผ่านการประเมินผลร่วมกันระหว่างปราชญ์ท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และผู้บริโภค เพื่อให้การ
ออกแบบโคมไฟบรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการออกแบบและกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาภูมิปัญญาด้วยวิธีสัมภาษณ์ สํารวจ สังเกตการณ์ และศึกษางานวิจัย
ที่เกี่ยวข้อง ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ ทำให้ได้ข้อมูลกระบวนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญา ประกอบด้วย แนวคิดการ
สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญา กระบวนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา เก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาของชุมชน

ภาพ 1-2 ลงพื้นที่สัมภาษณ์ ผู้ใหญ่บ้าน ประพันธ์ เกิดถาวร และ คุณศุภชัย เข้วาชัย
ที่มา : เลิศ วรแสง วันที่ 2 ตุลาคม 2556

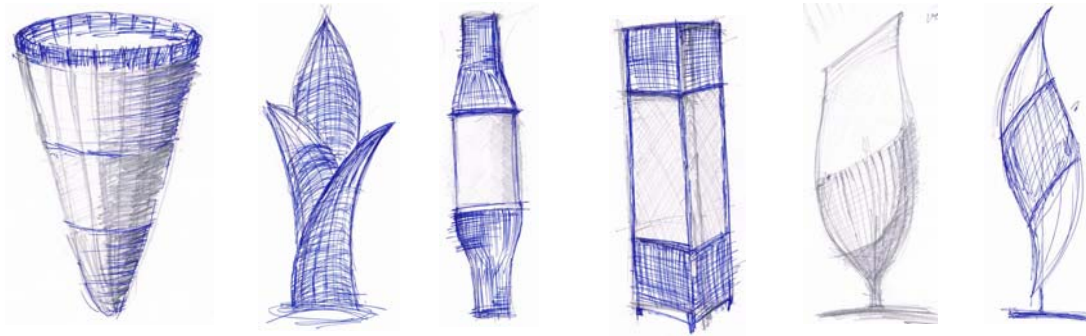
ขั้นที่ 2 การออกแบบเป็นการสร้างกรอบแนวคิดของรูปแบบโดยใช้ข้อมูลในขั้นตอนที่1นำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ ข้อมูลเพื่อสร้างแบบร่าง สร้างแบบร่างจากแนวคิดทางภูมิปัญญา ส่งแบบร่างให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน นำรูปแบบที่ผ่านการ ประเมินไปสร้างผลิตภัณฑ์ ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ ได้รูปแบบโคมไฟผลิตภัณฑ์ของชุมชน ได้แนวคิดใหม่ในการสร้างสรรค์สร้าง ผลิตภัณฑ์ ได้รูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ของชุมชน

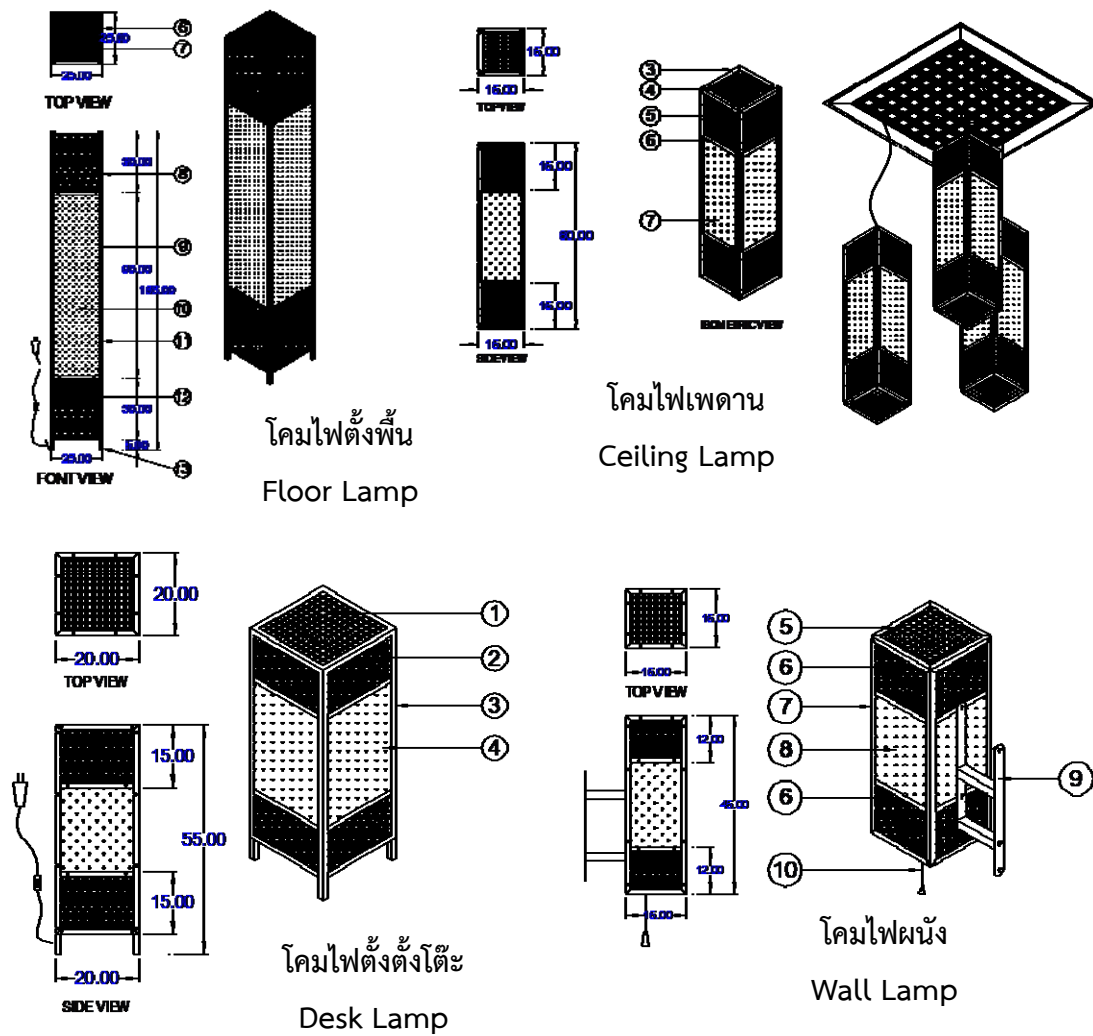
ภาพ 3 แรงบันดาลใจจากภูมิปัญญา ประกอบด้วย กวัก ลอบ และเมล็ดข้าว
ที่มา : เลิศ วรแสง เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2556

ภาพ 4 ภาพแนวโน้มการออกแบบโคมไฟไม้ไผ่ (Design Trend)
ที่มา : จาก onlineshopping.maehongsontoday.com เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2556

ภาพ 5 ภาพร่างจากแรงบันดาลใจ
ที่มา : เลิศ วรแสง เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2556

ภาพ 6 ภาพออโรกราฟิก แสดงแบบโคมไฟ
ที่มา : เลิศ วรแสง วันที่ 15 กรกฎาคม 2556

ภาพ 7-14 การผลิตภัณฑ์โคมไฟจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่
ที่มา : เลิศ วรแสง ถ่ายวันที่ 10-30 กันยายน 2556

ภาพ 15-18 ผลิตภัณฑ์โคมไฟจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่

ที่มา : เลิศ วรแสง ถ่ายวันที่ 10 ตุลาคม 2556

ขั้นที่ 3 ทดลองใช้และประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ เป็นการวางแผนการทดลองใช้งานผลิตภัณฑ์ และประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ และเพื่อทดลองรูปแบบ ดำเนินการใช้งานผลิตภัณฑ์ เก็บรวบรวมข้อมูล ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ ทำให้ได้ประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้ประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ ด้วยเกณฑ์คัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์ชุมชน

การประเมินคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เพื่อให้การออกแบบสัมฤทธิ์ผลผู้วิจัยได้เลือกการประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ โดยใช้เกณฑ์ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และการประเมินผลิตภัณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช.40/2546 ผลิตภัณฑ์จักสาน
2. มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช.17/2552 ผลิตภัณฑ์ผ้ามัดหมี่
3. เกณฑ์การคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
4. การทดสอบการใช้งานผลิตภัณฑ์โคมไฟอันเกิดจากการผสมผสานเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่

และให้ทำการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ 20 คน ประกอบด้วย ตัวแทนผู้จำหน่ายเครื่องจักสานจำนวน 3 คน ตัวแทนผู้จำหน่ายผ้าไหมมัดหมี่ 10 คน นักวิชาการ 1 ท่าน เจ้าหน้าที่รัฐ 1 ท่าน ปราชญ์ท้องถิ่น 2 ท่าน ผู้นำชุมชน 1 ท่าน นักออกแบบ 2 ท่าน

ส่วนที่ 1 การประเมินด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช.40/2546 ผลิตภัณฑ์จักสาน

ตารางที่ 1 แสดงการประเมินด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช.40/2546 ผลิตภัณฑ์จักสาน (n=20)

ด้าน	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ความประณีต สวยงามในการสาน	4.33	0.48	ดี
2	เส้นตอกปราศจากเส้นขน เส้น ผุ่นผง และรา	4.00	0.00	ดี
3	การยึดเพื่อให้เกิดความแข็งแรง เรียบร้อย และสวยงาม	5.00	0.00	ดีมาก
4	การย้อมสีเส้นตอกสม่ำเสมอ	4.19	0.40	ดี
5	การสีเส้นตอก	4.24	0.44	ดี
6	การทาสารเคลือบเงา	4.33	0.48	ดี
7	เส้นตอกไม่หด บิด แตกหัก และมีขนาดใกล้เคียงกัน	5.00	0.00	ดีมาก
8	ความเป็นเอกภาพและเอกลักษณ์ของลวดลาย	4.62	0.50	ดีมาก
9	มีความเหมาะสมโดยรวม	4.24	0.44	ดี
ค่าเฉลี่ย		4.44	0.30	ดี

ส่วนที่ 2 การประเมินด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช.17/2552ผลิตภัณฑ์ผ้ามัดหมี่

ตารางที่ 2 แสดงการประเมินด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช.17/2552ผลิตภัณฑ์ผ้ามัดหมี่ (n=20)

ด้าน	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ความประณีต สวยงามในการทอ	4.71	0.46	ดีมาก
2	ความสม่ำเสมอของเส้นไหม	4.67	0.48	ดีมาก
3	ลวดลายต้องสวยงาม มีความต่อเนื่องของลาย	4.29	0.46	ดี
4	การมัดย้อมเรียบร้อยไม่ซีมี	5.00	0.00	ดีมาก
5	ความสม่ำเสมอของสีที่ใช้	5.00	0.00	ดีมาก
6	ความเป็นเอกภาพและเอกลักษณ์ของลวดลาย	5.00	0.00	ดีมาก
7	มีความเหมาะสมโดยรวม	5.00	0.00	ดีมาก
ค่าเฉลี่ย		4.81	0.20	ดีมาก

ส่วนที่ 3 ประเมินด้านเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย2555 (OPC2555)

ตารางที่ 3 แสดงประเด็นที่ 1 ประเมินด้านการผลิต (n=20)

ด้าน	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	แหล่งที่มาของวัตถุดิบอยู่ในประเทศไทย	5.00	0.00	ดีมาก
2	การขยายปัจจัยการผลิตเป็นไปได้อย่างมาก	4.67	0.48	ดีมาก
3	การรักษาสิ่งแวดล้อมในการผลิต	4.86	0.36	ดีมาก
4	ศักยภาพในการผลิตจำนวนมากเพื่อจำหน่าย	4.86	0.36	ดีมาก
ค่าเฉลี่ย		4.85	0.30	ดีมาก

ตารางที่ 4 แสดงประเด็นที่ 2 ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (n=20)

ด้าน	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรอบปี	4.76	0.44	ดีมาก
2	การพัฒนาบรรจุภัณฑ์	3.81	0.40	ดี
3	รูปแบบของบรรจุภัณฑ์	3.90	0.30	ดี
ค่าเฉลี่ย		4.16	0.38	ดี

ตารางที่ 5 แสดงประเด็นที่ 3 ด้านความเข้มแข็งชุมชน (n=20)

ด้าน	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรอบปี	4.43	0.51	ดี
2	การพัฒนาบรรจุภัณฑ์	4.10	0.54	ดี
3	รูปแบบของบรรจุภัณฑ์	3.86	0.65	ดี
ค่าเฉลี่ย		4.13	0.57	ดี

ตารางที่ 6 แสดงประเด็นที่ 4 ด้านการตลาด (n=20)

ด้าน	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	แหล่งจำหน่ายหลักของสินค้า	4.10	0.30	ดี
2	รายได้เมื่อเทียบกับที่ผ่านมา	4.90	0.30	ดี
3	ความต่อเนื่องของตลาด ในการเลือกซื้อ	3.86	0.36	ดี
4	เรื่องราวของผลิตภัณฑ์ มีการบันทึกและนำเสนอ	4.71	0.46	ดี
5	มีความเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นหรือไม่	4.43	0.51	ดี
ค่าเฉลี่ย		4.40	0.39	ดี

ตารางที่ 7 แสดงประเด็นที่ 5 ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ (n=20)

ด้าน	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ความประณีต สวยงามในการผลิต	4.48	0.51	ดี
2	มีลักษณะ การออกแบบ ความเข้ากันได้	5.00	0.00	ดีมาก
3	คุณสมบัติพึงมี สามารถขายได้ในต่างประเทศ	4.19	0.51	ดี
4	คุณภาพของวัสดุ วัตถุดิบในการผลิต	4.00	0.00	ดี
5	ความมีเอกลักษณ์ในการออกแบบ	4.29	0.46	ดี
6	การใช้งาน	4.05	0.22	ดี
7	โอกาสทางการตลาดส่งออก	4.29	0.46	ดี
ค่าเฉลี่ย		4.33	0.31	ดี

ตารางที่ 8 แสดงสรุปการประเมินด้านเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย2555(OPC2555)

ด้าน	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ประเด็นที่ 1 ประเมินด้านการผลิต	4.85	0.30	ดีมาก
2	ประเด็นที่ 2 ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์	4.16	0.38	ดี
3	ประเด็นที่ 3 ด้านความเข้มแข็งชุมชน	4.18	0.57	ดี
4	ประเด็นที่ 4 ด้านการตลาด	4.44	0.39	ดี
5	ประเด็นที่ 5 ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์	4.33	0.31	ดี
ค่าเฉลี่ย		4.39	0.39	ดี

ส่วนที่ 4 ประเมินการทดสอบการใช้งานผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่เกิดจากการผสมผสานเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่

ตารางที่ 9 แสดงประเมินการทดสอบการใช้งานผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่เกิดจากการผสมผสานเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ (n=20)

ด้าน	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	รูปร่าง รูปทรง	4.48	0.51	ดี
2	สี สัน ลวดลาย	4.38	0.50	ดี
3	การใช้งาน (ติดตั้ง นำไปใช้งาน)	4.38	0.50	ดี
4	การดูแลรักษา	4.62	0.50	ดีมาก
5	การซ่อมบำรุง	4.81	0.40	ดีมาก
6	การให้แสงสว่างความเหมาะสมต่อการใช้งาน	4.71	0.46	ดีมาก
7	ลักษณะการส่องสว่าง	4.71	0.46	ดีมาก
ค่าเฉลี่ย		4.59	0.48	ดีมาก

ตารางที่ 10 แสดงสรุปผลการประเมินคุณภาพของผลิตภัณฑ์

ด้าน	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	มผช.40/2546 ผลิตภัณฑ์จักสาน	4.44	0.30	ดี
2	มผช.17/2552 ผลิตภัณฑ์ผ้ามัดหมี่	4.81	0.20	ดีมาก
3	เกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย 2555(OPC2555)	4.16	0.38	ดี
4	การทดสอบการใช้งานผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์	4.59	0.48	ดีมาก
ค่าเฉลี่ย		4.50	0.34	ดีมาก

ขั้นที่ 4 การประเมินความพึงพอใจ เป็นการนำเสนอ เผยแพร่ผลิตภัณฑ์ และสอบถามต่อประชาชนทั่วไป เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ ข้อมูล ทักษะคติ แนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ตลอดจนแนวทางด้านการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ การประเมินความพึงพอใจคอมพิวเตอร์ที่สร้างสรรค์จากเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการประเมินดังนี้

1. ประโยชน์ใช้สอย
2. รูปลักษณ์ผลิตภัณฑ์

3. ผลกระทบที่คาดหวัง
4. ศักยภาพเกี่ยวกับโคมไฟ
5. ปัจจัยที่มีแรงจูงใจในการเลือกซื้อโคมไฟ
 - 5.1 ด้านเหตุผล
 - 5.2 ด้านอารมณ์

2. ผลการประเมินความพึงพอใจโคมไฟที่เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้าจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 11 แสดงการประเมินความพึงพอใจ (N=248)

ด้าน	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
1	ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.41	0.49	29.106*	0.031
2	ด้านความเหมาะสมในการใช้งาน	4.07	0.26	34.685*	0.017
3	ด้านขนาดของโคมไฟ	4.03	0.34	25.011*	0.021
4	ด้านรูปแบบของโคมไฟ	4.06	0.23	37.893*	0.015
5	ด้านสีสันท	4.47	0.63	24.227*	0.040
6	ด้านลวดลาย	4.50	0.50	31.560*	0.032
7	ด้านแสงที่ได้ของโคมไฟ	4.33	0.47	27.800*	0.030
8	ด้านการซ่อมบำรุง ง่ายต่อการดูแลรักษา	3.83	0.38	13.855*	0.024
9	ด้านความเหมาะสม ด้านราคา	3.66	0.47	5.356*	0.030
10	ซื้อโคมไฟนี้เพราะเหมาะสมกับการใช้งาน	4.25	0.47	25.165*	0.030
ค่าเฉลี่ย		4.16	0.42	25.466*	0.027

* มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0 .05

สรุปผลการวิจัย

จากข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับมาทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนแล้วนำข้อมูลที่ถูกต้องมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณค่าสถิติมีหลักในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าความแปรปรวนของคุณภาพผลิตภัณฑ์โคมไฟมีคุณภาพในระดับ ดีมาก มีค่าเฉลี่ยที่ 4.50 ค่ามาตรฐานที่ 0.34 ในด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช. 40/2546 ผลิตภัณฑ์จักสาน อยู่ในระดับ ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ 4.44 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ที่ 0.30 จากค่าที่ได้แสดงให้เห็นถึงความ ในด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช.17/2552 ผลิตภัณฑ์ผ้ามัดหมี่ อยู่ในระดับ ดีมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ 4.81 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ที่ 0.20 ในด้านเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับ ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ 4.16 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ที่ 0.38 ในด้านการทดสอบใช้งานผลิตภัณฑ์โคมไฟ อยู่ในระดับ ดีมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ 4.59 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ที่ 0.48 ในด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์โคมไฟ อยู่ในระดับ ดีมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ 4.50 และค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ที่ 0.34 ในด้านการประเมินความพึงพอใจต่อโคมไฟของกลุ่มตัวอย่าง One Samples T-Test มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ 4.16 อยู่ในระดับ ดี ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่(S.D.) 0.42 และมีคะแนนทดสอบที่ 0.027 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิจัยไว้ที่ระดับดี (3.51-4.50) จากผลการประเมิน ผลิตภัณฑ์โคมไฟอันเกิดจากการผสมผสานเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ มีผลสัมฤทธิ์ตามสมมุติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่เพื่อออกแบบโคมไฟของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ เป็นการนำเอาจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่และเครื่องจักสาน ทั้งด้านลวดลาย สี สัน และกระบวนการผลิต นำมาสร้างเป็นโคมไฟที่เอกลักษณ์ของชุมชน ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา เพื่อนำมาออกแบบโคมไฟ โดยมีผู้นำชุมชน ผู้ทรงภูมิปัญญา ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ นักออกแบบ ผู้จำหน่ายสินค้า และประชาชนทั่วไป รวม 248 คน ประเมินให้คะแนน โดยมีจุดมุ่งหมายการวิจัยดังนี้

จุดมุ่งหมายที่ 1 เพื่อออกแบบโคมไฟจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

จากการออกแบบพบว่า การออกแบบโดยใช้แนวคิดของภูมิปัญญา ในการออกแบบรูปทรง และออกแบบลวดลายบนตัวโคมไฟให้มีความสวยงาม เป็นการนำเอาจุดเด่นของผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานและผ้าไหมมัดหมี่ซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์ผสมผสานกับการออกแบบสร้างสรรค์ที่แสดงให้เห็นถึงความกลมกลืนระหว่าง ความนิยมในปัจจุบันกับรูปแบบลายดั้งเดิม เน้นความสวย สะดุดตา แปลกใหม่

1. ด้านการออกแบบโคมไฟอันเกิดจาก การพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่เพื่อออกแบบโคมไฟของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิโดยสามารถแบ่งได้ดังนี้

1.1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์จักสาน โดยเริ่มพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบ วัสดุ จากการเลือก ขนาด และอายุของต้นไม้ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักต้องได้อายุ 1 ปีขึ้นไป การตัดแบ่งต้องสังเกตส่วนที่เสียหายจากแมลง จากตาไฟ และส่วนที่โค้งงอ การจักตอกต้องได้ความบาง-หนา ที่สม่ำเสมอ มีขนาดกว้างเท่ากัน การสานต้องเรียงเส้นตอกไม่ว่าจะเป็นเส้นแนวตั้งและแนวนอนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย การเว้นช่องต้องมีขนาดที่เท่ากัน การจบงานหรือการถักเก็บรายละเอียดต้องไม่มีส่วนใดส่วนหนึ่งของตอกโผล่ออกมา การรมควัน การใช้สี และการอบเพื่อป้องกันมอดและแมลงต้องสม่ำเสมอ กระบวนการพัฒนาเครื่องจักสานนี้สอดคล้องกับสุภาพร ขาววัง (2550, หน้า259) ที่กล่าวถึงการพัฒนาภูมิปัญญาจักสานคือ การพัฒนาด้านการคัดเลือกวัตถุดิบ การพัฒนาการเตรียมวัสดุ ตลอดจนการขึ้นโครงให้มีความชำนาญ การคัดขนาดเส้น ต้องมีคุณภาพ สม่ำเสมอกัน ต้องอาศัยช่างจักสานผู้มีฝีมือ ความชำนาญ และประสบการณ์ ขนาดเส้น การถัก ลวดลาย การใช้สี การอบ การรมควันป้องกันเชื้อรา ขนาดของเส้นตอกและเส้นหวาย ของการสานแต่ละประเภท ความเหมาะสมของการใช้งาน การใช้แรงขณะสานต้องขิดติดแน่น สม่ำเสมอ และสอดคล้องกับ ชมขวัญ บุตรเวียงพันธ์ (2548, หน้า4) การพัฒนารูปแบบเครื่องจักสานต้องให้เกิดคุณค่าทางความงาม และศิลปะเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์นั้นต้องพัฒนาตั้งแต่วัตถุดิบ คุณภาพ รูปแบบ เทคนิคกรรมวิธีการผลิต ตลอดจนจิตสำนึกของผู้ผลิต

1.2 การพัฒนาด้านผ้าไหมมัดหมี่ เพื่อให้ได้เส้นไหมที่มีคุณภาพ เส้นไหมมีความมันวาว ให้ผลผลิตได้มาก โดยเริ่มจากการเลือกพันธุ์ หนอนไหมต้องมีขนาดลำตัวที่เท่ากันสม่ำเสมอ การคัดเลือกใบหม่อนต้องไม่แก่จัด สีเขียวกลางๆไม่เข้มมากนัก สภาพโรงเรือนต้องสะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก อุณหภูมิต้องไม่สูงเกินไป การเก็บฝักไหมต้องให้ได้อายุวันพอดี ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป การสาวไหมต้องใช้จิ้งหะและแรงในการดึงพอดี ไม่ออกแรงมากเกินไป ความร้อนของน้ำต้องไม่สูงเกิน 60-80 องศาเซลเซียส ใส่ฝักไหมประมาณ 20-40 ฝัก เพื่อให้ได้เส้นไหมที่ขนาดกำลังพอดี การกรอไหมต้อง กรอให้ได้รอบ ไม่เร่งมากเกินไป จะทำให้เส้นไหมขาด การล้างไหมต้องใช้ด่างช่วยในการล้างเพื่อไม่ให้เส้นไหมแข็งกระด้าง การมัดไหมต้องมัดให้แน่น ต้องมั่นใจว่าจะไม่ทำให้สีที่ย้อมซึมเข้าไปได้ การแก้มไหมต้องมีความระมัดระวัง เพื่อไม่ให้พลาดไปตัดไหมที่ย้อม การย้อมด้วยสีธรรมชาติ ซึ่งต่างจากสีเคมี ตรงที่สีจะไม่มีการตก แต่สีธรรมชาติจะมีสีสันทึบไม่สดเท่ากับสีเคมี การทอผ้า การกระแทกพื้นหวีด้วยน้ำหนักที่ไม่เท่ากัน จะทำให้ผ้าหนา-บางไม่เท่ากันส่งผลให้ผ้าที่ตัดเย็บแล้ว เสียรูปทรงเพราะการซักทำความสะอาด หลังจากทอผ้าเสร็จแล้ว ควรทำความสะอาดผ้าด้วยน้ำยาซักผ้าไหม 1 ครั้งเพื่อให้ผ้าไหมสะอาดและมีความมันวาว

จากผลการวิจัยสอดคล้องกับ อุดุลย์ คามดิษฐ์ (2549, หน้า 91-94) พัฒนาการของผ้าไหมมัดหมี่เกิดจากความพยายามของช่างทอผ้า ตั้งแต่การเลี้ยงหนอนไหมไปถึงการสาวไหมและการทอขึ้นรูป กระบวนการเหล่านี้เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความชำนาญเป็นพิเศษ เพื่อให้ได้ผ้าไหมมัดหมี่ที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับพระมหาไชยา หมั่นบรรจง (2554, หน้า 267-268) ปัญหาจากการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติคือการติดของสีเนื่องจากผ้าไหมย้อมด้วยสีธรรมชาติติดได้ยากจำเป็นต้องใช้สารกระตุ้นเพื่อให้ผ้าติดสี และสีที่ได้จะไม่สดเหมือนสีเคมี และดวงฤทัย อรรถแสง (2552, หน้า 103) การย้อมผ้าไหมมัดหมี่ด้วยสีธรรมชาติจะพบปัญหาในด้านกระบวนการผลิต เช่น การย้อมสีธรรมชาติในแต่ละครั้งจะได้สีที่ไม่เหมือนเดิมเพราะวัสดุที่ใช้เป็นสีย้อมมีความเข้มข้นไม่เท่ากัน เพราะแหล่งที่มาของวัตถุดิบที่แตกต่างกัน เพราะวัตถุดิบในการย้อมไม่ได้มีทุกฤดู การเลือกวัตถุดิบในช่วงฤดูฝนมีผลต่อความเข้มของสี ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงกว่าการย้อมด้วยสีเคมี นอกจากนั้นการถ่ายทอดและการเรียนรู้จากบรรพบุรุษ ความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญ นำมาประยุกต์ใช้ก็เป็นอีกปัจจัยที่เป็นปัญหาของการพัฒนาผลิตภัณฑ์

1.3 การออกแบบโคมไฟ เพื่อให้การออกแบบโคมไฟที่เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย โดยการออกแบบโคมไฟผู้วิจัยจึงกำหนดแนวทางในการออกแบบประกอบด้วย

- หลอดไฟที่ใช้ต้องเป็นหลอดที่ให้ความสว่าง แต่กระจายความร้อนน้อย เพื่อป้องกันผลกระทบที่มีกับผ้าไหม
- ใช้โครงที่ทำจากเหล็ก เพื่อป้องกันไม่ให้อุปกรณ์ของโคมไฟเสียจากความร้อนและความชื้น ทั้งยังช่วยให้ผ้าไหมมีความตึงเรียบ สม่ำเสมอ ลดการบิดตัวจากโครงไม้ไผ่
- ยึดด้วยสกรูแบบหมุนเข้า ช่วยให้สะดวกในการซ่อมบำรุง

แสงสว่างจากโคมไฟมีค่าความสว่างไม่เกิน 150 ลูเมน สีของแสง 2700 เคลวิน เป็นสีโทนร้อนจะช่วยให้รู้สึกอบอุ่นแสงไม่สว่างจ้าเกินไปทำให้สามารถมองเห็นลายของผ้าไหมมัดหมี่ และลายจักสานได้ อีกทั้งแสงที่ลอดผ่านยังสะท้อนเข้ากับผนังของอาคารช่วยให้เกิดความสวยงามแปลกตา สอดคล้องกับ มนตรี เงามเดช (2551, หน้า 4/1) ได้กล่าวไว้ว่า โคมไฟเป็นอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ให้แสงสว่าง และใช้ตกแต่งสถานที่ โคมไฟมีหลายรูปแบบตาม วัตถุประสงค์ของการใช้งาน เราสามารถแบ่งโคมไฟได้ตามลักษณะการใช้งาน เช่น โคมไฟสำหรับภายในอาคาร โคมไฟสำหรับภายนอกอาคารภายนอก โคมไฟตามลักษณะของการให้แสง โคมไฟเพื่อการตกแต่ง และโคมไฟเฉพาะการใช้งาน เพื่อให้การออกแบบโคมไฟเป็นไปตามลักษณะที่ถูกต้องหน้าที่ของโคมไฟได้ดังนี้

1. ป้องกันหลอดไฟฟ้าและอุปกรณ์ประกอบจากการกระทบจากภายนอก
2. เป็นที่ในการจับยึดหลอดไฟฟ้าและอุปกรณ์ประกอบ รวมทั้งการเชื่อมต่อวงจรไฟฟ้าของหลอดไฟฟ้า
3. เพื่อบังคับทิศทางของแสงที่ออกมาจากหลอดไฟฟ้าไปตามทิศทางที่ต้องการ ให้ความสวยงาม ประดับในพื้นที่ที่ติดตั้ง
4. และเพื่อให้การเลือกใช้โคมไฟเป็นไปตามวัตถุประสงค์ โคมไฟจะต้องให้ค่าความสว่างที่สบายตา วัสดุที่ใช้ต้องไม่กรอบแตกหักง่าย การออกแบบเป็นการนำเอาลักษณะเด่นของภูมิปัญญา เพื่อให้เป็นโคมไฟที่แสดงอัตลักษณ์ของชุมชน สอดคล้องกับ นรพล รามฤทธิ์, (2550, บทคัดย่อ) ได้กล่าวถึงการออกแบบโคมไฟแรงบันดาลใจจากรังผึ้งว่า เป็นการนำเอาลักษณะหลักเหลี่ยมที่เป็นจุดเด่นจากรังผึ้งนำมาเป็นรูปแบบ รูปทรงโคมไฟ คำนึงถึงการออกแบบที่มีลักษณะร่วมสมัย ซึ่งเป็นรูปแบบของการออกแบบและตกแต่งที่เน้นความเรียบง่ายแต่มีรสนิยมที่กำลังเป็นที่นิยมในการตกแต่งบ้านในยุคปัจจุบัน โดยการออกแบบนั้นใช้กระบวนการในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อแนวความคิดหลัก

1.4 การประเมินคุณภาพ การประเมินคุณภาพของผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ผู้วิจัยได้แยกการประเมินออกเป็นส่วนต่างๆ ประกอบด้วย ด้านจักสาน ด้านผ้าไหม ด้านโคมไฟ ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จากการประเมินพบว่า โคมไฟที่เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนระดับดีมากในด้านผ้าไหมมัดหมี่ และด้านการทดสอบการใช้งานโคมไฟ มีคะแนนระดับดีในด้าน ด้านเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย 2555 (OPC2555) และด้านจักสาน เมื่อวิเคราะห์คะแนนทั้งหมดพบว่า การพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้า

ไหมมัดหมี่ เพื่อออกแบบโคมไฟของ ชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ความเป็นไปได้ในการผลิตเป็นสินค้าเพื่อหน่ายในท้องตลาด สอดคล้องกับ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช.40/2546 ผลิตภัณฑ์จักสาน มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช. 17/2552 ผลิตภัณฑ์ผ้ามัดหมี่ และเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี 2555 (OPC2555)

จากจุดมุ่งหมายที่ 2 เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อโคมไฟที่เกิดจากการผสมผสานเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

การประเมินความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์โคมไฟจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ เป็นการประเมินโดยใช้หลักวิธีการวิเคราะห์แบบ One sample t-test อ้างในบุญชม ศรีสะอาด (2543, หน้า16) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลแบบไม่เจาะจงเป็นการสุ่มตัวอย่าง เป็นการทดสอบว่าค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง ซึ่งสุ่มมาจากการประชากรที่มีการกระจายแบบปกติว่ามีความแตกต่างจากสมมติฐานไว้หรือไม่ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 248 คน ทำการตอบแบบสอบถาม และแสดงความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์โคมไฟ

การประเมินความพึงพอใจต่อโคมไฟที่เกิดจากการผสมผสานเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ได้ทำการทำแบบสอบถามจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย กลุ่มผู้ผลิต กลุ่มจำหน่าย กลุ่มประชาชนทั่วไป การประเมินเป็นไปตามหลักการประเมิน จากการประเมินความพึงพอใจพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อโคมไฟอันเกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.16 และค่า P เท่ากับ 0.027 มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่เพื่อออกแบบโคมไฟของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ เป็นการนำผลิตภัณฑ์จักสาน และผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่ มาเป็นองค์ประกอบในการออกแบบโคมไฟ แต่สิ่งสำคัญคือ

1. การพัฒนากระบวนการคิดของช่างผู้มีความชำนาญ ดังนั้นควรมีการพัฒนาบุคลากร เพื่อเตรียมเป็นช่างผู้ผลิตงาน การพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่เพื่อออกแบบโคมไฟของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ทำให้ได้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน
2. ต้องมีการสร้างแรงจูงใจในการสืบต่อองค์ความรู้นั้น การส่งเสริมที่ควรให้เกิดขึ้นได้จริง เพื่อให้ผู้ศึกษาเห็นคุณค่าของงานจักสานและผ้าไหมมัดหมี่
3. ผู้ทรงภูมิปัญญาด้านเครื่องจักสานมีน้อยควรส่งเสริมให้มีการสืบสานงานจักสานที่มีในชุมชน และผู้ทรงภูมิปัญญาประกอบอาชีพหลักอย่างอื่น ส่วนมากจะทำกันเฉพาะตามสั่ง หรือทำเฉพาะเมื่อมีเวลาว่าง
4. การศึกษาหรือการเข้าถึงแก่นแท้ของภูมิปัญญาเป็นสิ่งที่ค้นคว้าได้ยาก เพราะเป็นการทำงานตามที่ตนเองถนัด ควรทำการประยุกต์ลวดลายต่างๆ มาประกอบกันเพื่อเป็นการพัฒนารูปแบบและลวดลาย
5. การนำผลิตภัณฑ์เหล่านี้มาปรับเปลี่ยนและพัฒนาเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งปัจจุบันมีการผลิตโคมไฟจากผลิตภัณฑ์เหล่านี้ ยังมีความต้องการนักออกแบบและนักพัฒนา ภาครัฐควรให้ความสำคัญ ส่งเสริมเพื่อพัฒนาและสร้างศักยภาพให้กับชุมชน
6. ใช้ระยะเวลาในการผลิตชิ้นงานมากเกินไป เพื่อให้การผลิตโคมไฟทันต่อความต้องการและเป็นการพัฒนาในด้านการผลิตอีกทางหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (2551). ศิลปะการทอผ้าไทย. ใน **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ**, (เล่มที่ 21). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- คณะกรรมการโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (2551). เครื่องจักสาน. ใน **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ**, (เล่มที่ 22). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- คณะกรรมการโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (2551). ภูมิปัญญาไทย. ใน **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ**, (เล่มที่ 23). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- คณะกรรมการโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (2552). การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม. ใน **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ** (เล่มที่ 7). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- ธีระชัยสุขสด. (2544). **การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นวนน้อยบุญวงษ์. (2530). **หลักการออกแบบ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิรัชสุดสังข์. (2548). **การวิจัยการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรี้นต์ติ้งเฮ้าส์.
- นิรัชสุดสังข์. (2548). **ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรี้นต์ติ้งเฮ้าส์.
- มนตรีเงาเดช. (15 มิถุนายน 2549). บทที่ 4 โคมไฟฟ้า. การออกแบบไฟฟ้าและระบบแสงสว่าง. สืบค้นเมื่อ 31 ตุลาคม 2555, จาก <http://montri.rmutl.ac.th/old/ee/04212209/04212209.htm>.
- วิบูลย์สิทธิ์สุวรรณ. (2539). **เครื่องจักสานในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดชัยภูมิ. (2553). **การคัดสรรผ้าไหมลายหมี่คันขอนาริลายเอกลักษณ์ประจำจังหวัด**. ชัยภูมิ: ไทยเสรีการพิมพ์.
- ห้องสมุดสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. (2546). **มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน**. สืบค้นเมื่อ 31 ตุลาคม 2555, จาก <http://tcps.tisi.go.th/public/StandardList.aspx>
- ประพันธ์ เกิดถาวร อายุ 54 ปี (ผู้ให้สัมภาษณ์), เลิศ วรแสง (ผู้สัมภาษณ์), ที่ศาลากองทุนหมู่บ้านชุมชนบูรพา หมู่ 14 ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ, อาชีพผู้ใหญ่บ้าน (ผู้นำชุมชน), เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2555
- ศุภชัย เขว้าชัย อายุ 47 ปี (ผู้ให้สัมภาษณ์) นายเลิศ วรแสง (ผู้สัมภาษณ์), ที่ศาลากองทุนหมู่บ้านชุมชนบูรพา หมู่ 14 ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ, อาชีพเกษตรกร, ผลงานเครื่องจักสานผ้าไหมมัดหมี่, รางวัลที่ได้รับ อาเซียนอวอร์ด ด้านผ้าไหม, เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2555